

MASARYKOVO GYMNÁZIUM PŘÍBOR

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro nižší gymnázium

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1 Pojetí základního vzdělávání	10
3.2 Cíle základního vzdělávání	10
3.3 Zaměření školy	10
3.4 Klíčové kompetence	11
3.5 Profil absolventa kvarty	12
3.6 Organizace přijímacího řízení	14
3.7 Organizace maturitní zkoušky	14
3.8 Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.10 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	17
3.11 Prevence sociálně patologických jevů	18
3.12 Průřezová témata	18
4. Učební plán	21
4.1 Tabulace učebního plánu nižší stupeň víceletého gymnázia	21
4.2 Poznámky k učebnímu plánu pro nižší gymnázium	22
5. Učební osnovy	23
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	23
5.1.1 Český jazyk	24
5.1.2 Anglický jazyk	30
5.1.3 Cizí jazyk 2	35
5.1.3.1 Německý jazyk	36
5.1.3.2 Ruský jazyk	39
5.1.3.3 Francouzský jazyk	42
5.2 Matematika a její aplikace	45
5.2.1 Matematika	46
5.3 Informační a komunikační technologie	53
5.3.1 Informatika a výpočetní technika	54
5.4 Člověk a společnost	61
5.4.1 Dějepis	63
5.4.2 Občanská výchova	68
5.5 Člověk a příroda	77
5.5.1 Fyzika	78
5.5.2 Chemie	85
5.5.3 Biologie	92
5.5.4 Zeměpis	98
5.6 Umění a kultura	105
5.6.1 Hudební výchova	106
5.6.2 Výtvarná výchova	111
5.7 Člověk a zdraví	115
5.7.1 Výchova ke zdraví	116
5.7.2 Tělesná výchova	116
5.8 Člověk a svět práce	124
5.8.1 Práce s laboratorní technikou	124
5.8.2 Využití digitálních technologií	124
5.8.3 Svět práce	124
5.9 Doplnující vzdělávací obory – volitelné vyučovací předměty	125
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	126
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	126
6.1.1 Obecné zásady hodnocení žáků	126

6.1.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáků	126
6.1.3 Druhy, charakter a počty zkoušek (kritérium hodnocení)	126
6.1.4 Provádění klasifikace.....	127
6.1.5 Podávání informací o hodnocení, klasifikaci a chování žáků	127
6.1.6 Stupně hodnocení a klasifikace (kritérium hodnocení)	128
6.1.7 Komisionální zkoušky	130
6.1.8 Zkoušky pro doplnění klasifikace	131
6.1.9 Výchovná a kázeňská opatření	131

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro nižší gymnázium

Vzdělávací program:

Školní vzdělávací program pro žáky 1. – 4. ročníku osmiletého gymnázia byl vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Forma vzdělávání: denní

Číslo jednací: MGP/01317/2016

Důvod úpravy: aktualizace vzdělávacího obsahu a hodinové dotace s ohledem na výchovné a vzdělávací cíle školy

Údaje o škole:

Masarykovo gymnázium, Příbor, příspěvková organizace

adresa: Jičínská 528
742 58 Příbor

telefon: 556 722 370, 556 455 160

e-mail: kancelar@gypri.cz

web: www.gypri.cz

IČ: 00601641

ředitel školy: Mgr. Pavel Kerekeš

koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Pavel Kerekeš

realizátoři: učitelé školy

Zřizovatel školy:

adresa: Moravskoslezský kraj
28. října 117
702 18 Ostrava

telefon: 595 622 111

web: www.msk.cz

IČ: 70890692

Školní vzdělávací program byl projednán pedagogickou radou dne 30. srpna 2016.

Platnost dokumentu: od 1. září 2016

.....
ředitel školy

Školní vzdělávací program byl projednán školskou radou dne .....

.....
za školskou radu

2. Charakteristika školy

Historie školy

Masarykovo gymnázium je škola s více než stoletou tradicí. Jako první a jediná česká střední škola ve městě Příboře byla založena v roce 1902. Vyučování ve škole bylo zahájeno 18. září 1902. V roce 1919 správa školy přešla na Československý stát. V roce 1946 škola obdržela čestný název Masarykovo gymnázium, který byl obnoven v roce 1990. Od svého založení školu absolvovalo více než 5000 absolventů. V roce 1991 se škola stala samostatným právním subjektem, příspěvkovou organizací. Dne 2. července 1996 byla škola zařazena do sítě škol a školských zařízení. Od 1. července 2001 se zřizovatelem školy stal Moravskoslezský kraj. S účinností od 30. ledna 2006 byla škola zapsána do školského rejstříku.

Velikost školy a studijní obory

Škola má cílovou kapacitu 480 žáků a tyto studijní obory v členění podle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání:

Masarykovo gymnázium, Příbor, příspěvková organizace

1. 79–41–K/41 Gymnázium
studium denní, délka studia 4 roky 0 měsíců
Vstupní požadavky: absolventi ZŠ
2. 79–41–K/81 Gymnázium
studium denní, délka studia 8 roků 0 měsíců
Vstupní požadavky: 5. ročník ZŠ

V současné době je na škole 6 tříd čtyřletého studia a 8 tříd studia osmiletého. Počet žáků k 2. září 2016 činí 404. Průměrný počet žáků ve třídě je 28,86.

Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Budovu školy pro zemskou vyšší reálku vybudovalo v letech 1903–1904 město Příbor. Vystavěl ji stavitel Bedřich Karlseder podle plánu architekta Františka Valenty z Brna. Na průčelí budovy jsou umístěny alegorické sochy Františka Úprky zobrazující Chemii, Architekturu, Strojní inženýrství a Stavební inženýrství. Při vstupu do školy procházejí návštěvy vestibulem, k reprezentačním prostorům dále patří aula, jejíž kapacita je 150 osob. Na schodišti jsou nástěnné obrazy příborského malíře Antonína Svobody zobrazující hrady Karlštejn a Pernštejn. V letech 1991–1996 prošla budova nákladnou rekonstrukcí, byla opravena střecha, fasáda, vnitřní vybavení, postavena plynová kotelna, rozšířeny šatny a rekonstruována tělocvična. V roce 1999 byla ve škole instalována strukturovaná kabeláž pro počítačovou síť. V roce 2006 byla postavena nová tělocvična školy. Její vybudování výrazně zlepšilo podmínky pro výuku tělesné výchovy na škole a zároveň vytvořilo prostor pro mimoškolní sportování žáků gymnázia i jiných sportovců. V průběhu dalších let došlo k mnoha výrazným investičním akcím, které modernizovaly objekty školy:

- vybudování víceúčelového školního hřiště (2009);
- vybudování nové plynové kotelny v budově školy sloužící pouze pro potřeby školy (2010);
- rekonstrukce původní plynové kotelny, která v současné době slouží k vytápění nové tělocvičny (2011);
- rekonstrukce auly gymnázia; součástí této rekonstrukce bylo vytvoření centrálního ozvučení, zvětšení plochy pódia a nákup nového vybavení auly (2012);

- rozsáhlá rekonstrukce podlah v pěti učebnách a v místnosti před sborovnou (2013);
- modernizace stávající chemické laboratoře, která svým vybavením přestala vyhovovat potřebám školy v oblasti výuky chemie (2013);
- oprava stropu v tělocvičně v budově školy (stará tělocvična); současně došlo také k jejímu odhlučnění a výměně stropních svítidel (2013);
- pořízení nové světelné tabule do nové tělocvičny (haly), která nahradila původní značně poruchovou (2014);
- rozsáhlá rekonstrukce podlah ve dvou učebnách (2015);
- vybudování lezecké stěny pro bouldering v areálu školního hřiště (2015);
- rekonstrukce původní dlažby v polovině I. patra budovy školy (2015);
- výměna nevyhovujících tabulí v učebnách za nové s moderní úpravou povrchu (2015, 2016);
- rekonstrukce původní historické parketové podlahy ve sborovně školy (2016);
- vybudování bezbariérového WC v I. patře budovy školy (2016).

Škola především připravuje žáky ke studiu na vysokých školách libovolného zaměření. Na škole je možno studovat ve dvou studijních oborech: gymnázium čtyřleté a gymnázium osmileté. Učební plány obou oborů studia jsou sestaveny tak, aby po jejich úspěšném ukončení byli žáci schopni úspěšně složit maturitní zkoušku a studovat na vysokých školách, případně vyšších odborných školách. Ve výuce je kladen důraz především na rozvíjení osobnosti každého jedince. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, je rozvíjen tvůrčí přístup ke studiu, aktivní postoj ke sportu, žáci získávají dovednosti nutné pro samostatnou tvůrčí činnost, a to na úrovni, která odpovídá jejich věku. Velký důraz je kladen na rozvíjení jazykových dovedností, logické myšlení, vztah ke společnosti i k přírodě. Vzhledem k tomu, že převážná většina absolventů gymnázia pokračuje ve studiu na vysokých školách, jsou vzdělávací programy zaměřeny všeobecně a jsou stejné pro všechny žáky.

Do obou oborů studia jsou žáci přijímáni na základě přijímacího řízení, jehož součástí je přijímací zkouška z matematiky a českého jazyka (u osmiletého studia je součástí zkoušky i test obecných studijních předpokladů). V kritériích přijímacího řízení je zohledňováno také předchozí studium žáků na základní škole (studijní výsledky a vědomostní soutěže). Třídy se na základě přijímacího řízení naplňují do počtu 30 žáků (více viz bod 4).

Učební plán pro nižší stupeň osmiletého gymnázia je nastaven tak, aby bylo v maximální míře rozvíjeno všeobecné vzdělávání žáků. Výchovné a vzdělávací strategie v jednotlivých předmětech jsou voleny s ohledem na charakter předmětu a probírané učivo tak, aby v maximální míře respektovaly věk, schopnosti a dovednosti žáků. Učební plán pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia je nastaven tak, aby v 1.-3. ročníku bylo v maximální míře rozvíjeno všeobecné vzdělávání žáků. Od 3. ročníku pak mají žáci s ohledem na budoucí profesní orientaci možnost volby dvou dvouletých volitelných předmětů (z celkové nabídky 16 předmětů), ve 4. ročníku pak volby dalších dvou volitelných předmětů (z celkové nabídky 22 předmětů).

V osmiletém i ve čtyřletém oboru je studium ukončeno maturitní zkouškou, která má dvě části - společnou a profilovou (více viz bod 5.2). Ve škole se vyučuje podle platných Školních vzdělávacích programů, které jsou vytvořeny podle RVP ZV a RVP G. ŠVP pro nižší stupeň víceletého gymnázia byl k 1. září 2013 aktualizován na základě úpravy RVP ZV platné od 1. září 2013. Od 1. září 2014 došlo k významné úpravě ŠVP pro čtyřleté studium a vyšší stupeň víceletého gymnázia. Úprava spočívala zejména v přerozdělení vyučovacích hodin pro jednotlivé předměty tak, aby byly v maximální míře zohledněny požadavky na strategii vzdělávání ze strany učitelů, žáků, rodičů i zřizovatele. S tímto souvisela také aktualizace vzdělávacího obsahu dotčených vyučovacích předmětů, popřípadě průřezových témat. V rámci úprav byly dodrženy všechny požadavky dané RVP G a souvisejícími dokumenty.

Škola klade velký důraz na jazykové vzdělávání žáků, jedna hodina anglického jazyka týdně je pod vedením rodilého mluvčího (s výjimkou primy, 1. a 4. ročníků). Při povinné volbě dvou jazyků si žáci mohou vybírat z nabídky Aj, Nj, Rj, Frj. Ve 3. ročníku si pak mohou vybrat jako volitelný předmět latinu. Při výuce cizího jazyka se třída vždy dělí na skupiny.

Škola již od počátku studia věnuje náležitou péči nejen nadaným žákům, ale také žákům se specifickými poruchami učení. Snahou školy je vyhovět opodstatněným požadavkům žáků, resp. jejich zákonných zástupců. Nejen díky tomu je veřejností vnímána jako škola „rodinného“ typu. Současně je velmi pozitivně přijímána skutečnost, že vedení školy s žáky a zákonnými zástupci žáků otevřeně

komunikuje, naslouchá jejich názorům a připomínám a také umožňuje žákům aktivně se podílet na rozvoji školy. Na vysoké školy je každoročně přijímáno vysoké procento absolventů, více než 80 %. Od roku 2007 pak bylo vždy na vysoké školy přijato více než 95 % absolventů.

V budově školy je 27 učeben a odborných pracoven. Jsou vybudovány odborné učebny pro biologii, chemii, fyziku, informatiku, společenské vědy, dějepis, zeměpis, hudební výchovu, výtvarnou výchovu (včetně keramické dílny) a učebny pro výuku jazyků. Škola klade velký důraz na vybavení výpočetní technikou a novými technologiemi. Dlouhodobě se snaží vybudovat v historické secesní budově učebny, které budou odpovídat moderním trendům ve vzdělávání žáků. Téměř všechny učebny jsou dnes již vybaveny audiovizuální technikou (počítač pro výuku, dataprojektor, plátno, ozvučení, ...). V školním roce 2014/2015 se již také naplno rozběhla výuka s podporou 16 ks chromebooků, které škola získala jako dar od firem z Příbora a okolí a společnosti GYPRI, o.p.s. Všechny počítače školy jsou připojeny do internetové sítě, žáci i zaměstnanci školy mají volný, kapacitně neomezený, přístup k internetu. Všichni učitelé mají k dispozici osobní notebooky, současně využívají počítače umístěné v učebnách a ve sborovně. Mimo vyučování mají žáci přístup k počítačům po dohodě s vyučujícími. Přesto je snahou školy vybudovat vhodnější prostory, kde by žáci mohli využívat nejen počítače, ale současně zde vznikla také odpočinková zóna.

Součástí školy jsou v současné době dvě školní knihovny. Jedna je zaměřená na poezii, prózu a odbornou literaturu v českém jazyce a druhá na anglickou literaturu. Anglická knihovna aktivně podporuje výuku anglického jazyka na vyšším stupni víceletého gymnázia i na čtyřletém gymnáziu, neboť součástí přípravy žáků k maturitní zkoušce, s ohledem na jejich jazykovou úroveň a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu, je pravidelná četba literárních děl v originále. Postupně vznikají také školní knihovny zaměřené na literaturu v německém, francouzském a ruském jazyce.

Pro sportovní vyžití jsou žákům přístupné školní tělocvičny i školní hřiště včetně boulderingové stěny. Nejen v rámci výuky mají žáci možnost využívat i další sportoviště ve městě. Pro žáky sekundy, prvních ročníků a kvinty je pořádán lyžařský výchovně vzdělávací kurz, pro žáky třetích ročníků a septimy pak vodácký nebo turistický kurz.

Poloha školy je situována na okraji městské památkové zóny v blízkosti centra města. Všechna potřebná infrastruktura je tedy v bezprostřední blízkosti školy nebo v krátkém dosahu. Jedná se o městský úřad, základní školu, ZUŠ, náměstí, nákupní centrum, poštu, autobusové zastávky i vlakové nádraží. Školní stravování pro žáky školy a závodní stravování pro její zaměstnance je zajištěno ve školní jídelně na ulici Komenského v Příboře. Tato jídelna je postavena v bezprostřední blízkosti školy, přímo přes ulici. Stravování probíhá v moderních prostorách a je na dobré úrovni. Určitým negativem je dostupnost jídelny přes komunikaci 1. třídy, která vede mezi budovou školy a jídelnou.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický kolektiv školy je tvořen aprobovanými učiteli. Jejich vzdělání odpovídá požadavkům školy i žáků. V současné době má škola 34 učitelů včetně ředitele a jeho zástupce. Ve škole pracuje školní výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ŠVP, koordinátor autoevaluace, koordinátor EVVO a správce počítačové sítě. Ve škole dlouhodobě vyučuje rodilý mluvčí anglického jazyka. Učitelé přistupují k žákům s porozuměním, vzájemný vztah je založen na oboustranném respektu.

Charakteristika žáků

Na škole studují žáci ve věku od 11 do 19 let. Přibližně jedna třetina je místních, jedna třetina z Kopřivnice, ostatní dojíždějí z jiných míst. Dopravní dostupnost školy je pro dojíždění velmi dobrá. Zastávky autobusů jsou v bezprostřední blízkosti školy, vlakové nádraží je vzdáleno 5 minut pěšky. Zájem o studium na škole převyšuje kapacitu školy. Kvalitu složení žakovského kolektivu potvrzují jednak velmi dobré průběžné studijní výsledky, jednak velmi vysoká úspěšnost v soutěžích a olympiádách i v přijímání na vysoké školy. Vztahy mezi žáky navzájem jsou většinou přátelské. Škola v roce 1992 navázala na tradici studentských Majálesů a od této doby je pravidelně Majáles žáky pořádán.

K volnočasovým činnostem žáků školy patří mimo jiné aktivity spojené s Komorním sborem Masarykova gymnázia, který kromě pravidelných vánočních vystoupení pro školu a veřejnost pořádá i výchovné koncerty pro místní ZŠ. Ze všech hudebních programů nahrává CD. Sbor spolupracuje také se ZUŠ Příbor (např. při nahrání studentské hymny *Gaudeamus igitur*) a ZŠ Jičínská (např. autorská vánoční pastorela *Vánoční kolébání*).

Od března roku 2012 funguje ve škole divadelní soubor *Žluté S.A.K.O.* Jeho název odkazuje k žlutému hávu gymnaziální budovy a S.A.K.O. je iniciálová zkratka znamenající Spolek Alternativních a Kreativních Ochotníků. Jedná se o středně velký soubor (čítá zhruba 20 ochotníků ve věku 13-18 let z řad žáků školy), který hraje jak obecně známé tak původní autorské hry. V současné době se však zaměřuje převážně na původní autorskou tvorbu s regionální tematikou. Divadelníci se scházejí jednou týdně a v tvůrčím prostředí pracují na realizaci konkrétní inscenace. Vedoucími divadelního souboru jsou učitelé gymnázia.

V listopadu 2012 byl žáky školy Ondřejem Elbelem a Markem Hruškou založen v rámci projektu *Jeden svět na školách*, jehož patronem je organizace *Člověk v tísni*, žákovský filmový klub dokumentárních filmů. Záštitu nad filmovým klubem převzali vyučující školy. Ve druhém pololetí školního roku 2012/2013 se jeho činnost rozběhla naplno a stalo se pevným pravidlem, že jednou měsíčně je promítán dokumentární film s následnou diskuzí. Tato pravidelná setkání si mezi žáky a zaměstnanci školy našla značný okruh příznivců.

V roce 2009 byla opět po mnoha letech obnovena tradice vydávání školního časopisu.

Spolupráce s rodiči

Po ukončení činnosti SRPŠ byla na škole založena Nadace Masarykova gymnázia, jejímž úkolem bylo podporovat žáky školy. Po změně legislativy tato nadace ukončila svou činnost a následně v roce 1998 vznikla obecně prospěšná společnost GYPRI, o.p.s., která si ve své zakládací listině vytyčila obdobné cíle. Pro individuální spolupráci mezi rodiči žáků, resp. žáky samotnými a jejich vyučujícími jsou určeny konzultační hodiny. Tyto hodiny jsou využívány podle potřeby. Pro informace určené široké veřejnosti má škola vytvořeny vlastní webové stránky, kam jsou umístovány jednak informace a úřední oznámení, jednak informace o vlastní činnosti žáků. Dvakrát ročně probíhají s rodiči třídní schůzky.

Na základě platnosti zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, byla v roce 2005 založena Školská rada. Její práva a povinnosti jsou dány výše uvedeným zákonem. Rada má 6 členů, jedna třetina jsou zástupci zřizovatele, další třetiny tvoří zástupci pedagogického sboru, resp. zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilých žáků.

Spolupráce s absolventy školy

Na škole je od roku 1953 udržována tradice pravidelného prázdninového setkávání jejich absolventů. Těchto akcí se zúčastňují jednak samotní absolventi, ale i představitelé města Příbora a vedení školy. Tato tradice nebyla přerušena od svého počátku.

Spolupráce s představiteli Města Příbora

Město Příbor vnímá Masarykovo gymnázium, nejen s ohledem na historické souvislosti, jako pevnou a prestižní součást příborského školství. V případě potřeby jsou představitelé města vždy pozitivně nakloněni spolupráci s naší školou, o čemž svědčí nejen pravidelná účast starosty města na zahájení ústních maturitních zkoušek, při slavnostním předávání maturitních vysvědčení v aule školy a na pravidelném setkávání absolventů školy, ale také finanční a mediální podpora akcí školy ze strany města. Škola s městem opakovaně spolupracuje nejen v oblasti kultury (vystoupení Komorního sboru MGP, Divadelního souboru *Žluté S.A.K.O.*), ale také při akcích, kde je základním prvkem spolupráce všech škol a školských zařízení v Příboře.

Spolupráce se zřizovatelem školy Moravskoslezským krajem

Spolupráce se zřizovatelem školy Moravskoslezským krajem je na profesionální úrovni. Představitelé kraje naslouchají potřebám školy a jsou mnohdy ochotni aktivity školy podpořit nejen mentorsky, ale také organizačně nebo finančně. Škola se naopak snaží prezentovat školu jako moderní školu v historických prostorech, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Škola opakovaně podporuje efektivní řízení a organizaci práce, k čemuž napomáhá systém korporátního řízení příspěvkových organizací Moravskoslezského kraje ze strany Krajského úřadu.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola se dlouhodobě snaží zapojovat do různých dlouhodobých projektů, které zapadají do koncepce výchovy a vzdělávání žáků školy. Cílem projektu je vždy obnovit vybavení školy nebo rozvíjet klíčové kompetence žáků s ohledem na uplatnění v praxi. Mezi nejvýznamnější projekty, jejichž byla škola realizátorem nebo partnerem, patřily:

- projekty Sokrates-Comenius s názvem „To study the transition process from school to work or university“ a „Picture of the others“;
- internetový časopis yomag.net;
- projekt „EU - peníze středním školám“ s názvem „Podpora využití ICT v gymnaziálním vzdělávání“;
- projekt „Využití ICT ve výuce na gymnáziích“ (partner projektu);
- projekt „Přírodovědné laboratoře v gymnáziích“ (partner projektu);
- projekt „Mluv – speak – sprich – parle“.

Od roku 2013 se škola více zaměřila na realizaci projektů z oblasti prevence, v letech 2014-2016 jich úspěšně realizovala 7. Se svými projekty opakovaně uspěla nejen ve výzvách Moravskoslezského kraje, ale také MŠMT. Jedná se o projekty zaměřené na různé aspekty kriminality. Jejich cílem je umožnit žákům porozumět a vyvarovat se rizikům, která je mohou v době nejen dospívání potkat. Součástí těchto projektů jsou vícedenní preventivní kurzy, v případě prvních ročníků pak vícedenní adaptační kurzy. Dalšími aktivitami jsou besedy, přednášky a prožitkové programy pod vedením učitelů školy nebo odborníků z praxe.

V oblasti mezinárodní spolupráce se vybraní žáci školy každoročně od roku 1997 účastní podzimního a jarního Mezinárodní semináře „Think Europe“ v lázních Bad Marienberg, který pořádá Europa-Haus Marienberg.

Zvláštní skupinou projektů se od roku 2015 staly tzv. miniprojekty mládeže. Jedná se o projekty s finanční podporou Moravskoslezského kraje, jejichž realizátory jsou přímo žáci školy, škola je pouze zajišťující organizací. V letech 2015-2016 žáci realizovali projekty:

- Boulderová stěna;
- Geografie Příroda Sport;
- Kultura k lidem;
- Pohybové kurzy Skokánek.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání na nižším stupni gymnázia pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na nižším stupni gymnázia je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

3.2 Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.3 Zaměření školy

Škola je zaměřena na přípravu žáků ke studiu na vysokých školách libovolného zaměření. Na škole je možno studovat ve dvou studijních oborech: gymnázium všeobecné čtyřleté a gymnázium všeobecné osmileté.

Tento školní vzdělávací program je určen pro nižší stupeň osmiletého studia, a proto se tato charakteristika zabývá výhradně tímto typem studia.

Studovat v primě osmiletého studia mohou žáci, kteří úspěšně ukončili pátý ročník základní školy a kteří byli přijati ke studiu prvního ročníku nižšího gymnázia.

Učební plán studia je sestaven tak, aby po úspěšném ukončení kvarty byly znalosti i dovednosti žáků minimálně na úrovni absolventů základních škol. Toto usnadňuje další studium na vyšším gymnáziu a současně umožňuje žákům, kteří mají zájem o školy jiného typu, přechod na tuto školu. Ve výuce je kladen důraz především na rozvíjení osobnosti každého jedince. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, je rozvíjen tvůrčí přístup ke studiu, aktivní postoj ke sportu, žáci získávají dovednosti nutné pro samostatnou tvůrčí činnost, a to na úrovni, která odpovídá jejich věku. Velký důraz je kladen na rozvíjení jazykových dovedností, logické myšlení, vztah ke společnosti i k přírodě. Vzhledem k tomu, že převážná

většina absolventů nižšího gymnázia pokračuje ve studiu na gymnáziu vyšším, které umožňuje profilování jednotlivých žáků, je nižší stupeň zaměřen všeobecně, tj. téměř shodně pro všechny žáky.

3.4 Klíčové kompetence

Ve vzdělávacím obsahu základního vzdělávání je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

Na základě těchto kompetencí jsou Školním vzdělávacím programem stanoveny klíčové kompetence na úrovni školy:

1. Klíčové kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů, analyzuje a vytváří tabulky, grafy a diagramy
- stanovuje vlastní strategii učení, volí pracovní tempo přiměřeně svým možnostem
- zobecňuje získané poznatky z jednotlivých předmětů, propojuje je s praktickým životem
- čte a vnímá s porozuměním různé druhy psaných a mluvených projevů odpovídající náročnosti
- systematicky rozvíjí své aktivní jazykové dovednosti v mateřském a cizím jazyce
- nachází smysl učení v poznávání světa kolem sebe

2. Klíčové kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problému, navrhne a obhájí postup řešení a ověří jeho správnost
- snaží se vhodně argumentovat, je vybaven příslušnou frazeologií (návrh, dotaz, souhlas, nesouhlas, obhajoba argumentu)
- chápe, že ke správnému řešení lze dospět různými cestami
- problémy se snaží řešit podle potřeby samostatně nebo za pomoci druhého
- pro řešení problémů využívá různé zdroje informací
- pokouší se vyvozovat obecné postupy plynoucí ze získaných informací

3. Klíčové kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje vlastní názory, ale naslouchá i ostatním a jejich názory toleruje
- je schopen diskutovat o postupu řešení
- formuluje své myšlenky v logickém sledu, přesně a výstižně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- pracuje s obecně srozumitelnými pojmy a symboly

4. Klíčové kompetence sociální a personální

Žák:

- aktivně se účastní práce ve skupině, podílí se na její organizaci
- vytváří a respektuje pravidla týmové práce
- poskytne pomoc nebo o ni sám požádá
- při práci ve skupině si je vědom své osobní pozice i odpovědnosti
- přijme kritiku a poučí se z ní
- důvěřuje vlastním schopnostem a dovednostem, nedá se odradit neúspěchem
- ohleduplně jedná s dospělými i spolužáky

5. Klíčové kompetence občanské

Žák:

- chápe svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- respektuje názory jiných lidí, odmítá hrubé zacházení, uvědomuje si zodpovědnost postavit se proti negativním jevům
- uvědomuje si zásady správného chování v krizových situacích
- zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů
- chrání tradice kulturní a historické, chová se citlivě k životnímu prostředí
- uvědomuje si potenciál své vlasti v evropském i celosvětovém měřítku
- rozliší a vnímá rozdílnosti světa
- chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím

6. Klíčové kompetence pracovní

Žák:

- zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
- provádí pozorování a experimenty, získaná data zpracovává a vyhodnocuje
- ovládá jednoduché přístroje a pomůcky, využívá je v běžném životě
- získané znalosti a zkušenosti využívá v jednotlivých vzdělávacích oblastech a pro svůj další rozvoj v přípravě na budoucí povolání
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- udržuje své pracovní prostředí a pomůcky v čistotě a pořádku
- uvědomuje si přednosti kvalitní, systematické a pečlivé práce

3.5 Profil absolventa kvarty

Profil absolventa kvarty Masarykova gymnázia Příbor je s ohledem na klíčové kompetence stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a klíčové kompetence stanovené na úrovni Školního vzdělávacího programu rozpracován pro jednotlivé vzdělávací předměty.

Český jazyk a literatura

Porozumí významu psaného i mluveného textu, samostatně využívá informace z něj k dalšímu studiu. Rozpozná základní literární druhy a formy, samostatně vyhledává četbu, zajímá se o díla představitelů české i světové literatury. Podle svých možností se účastní kulturního dění.

Cizí jazyk 1

Dosáhne úrovně střední pokročilosti. Je schopen domluvit se v běžných životních situacích, vyjádří svůj názor, dovede argumentovat. Čerpá informace z přiměřeně náročných cizojazyčných textů knih, časopisů, internetu, informace vnímá v logických souvislostech. Dovede komunikovat písemně. Je vybaven základním gramatickým systémem a slovní zásobou, které mu umožní dále rozvíjet jazykové dovednosti na vyšší úrovni gymnázia s cílem úspěšně studium ukončit maturitní zkouškou. Žák chápe jazykové studium, jako přirozený prostředek k dosažení pozdějších cílů profesních či jiných forem seberealizace.

Cizí jazyk 2

Dosáhne úrovně mírné pokročilosti. Ovládá jednoduché gramatické formy, má základní slovní zásobu pro vyjádření běžných životních situací, zpracuje jednoduchý text písemně. Tento základ mu také umožní rozvinout jazykové dovednosti na vyšším stupni gymnázia až na úroveň požadavků maturitní zkoušky.

Matematika

Porozumí základním matematickým pojmům, postupům a vztahům mezi nimi, aplikuje je v ostatních předmětech i praktickém životě. Při řešení problémů užívá matematické i logické postupy, odhaduje výsledky, posuzuje a ověřuje správnost řešení a jejich shodu s realitou. Samostatně pracuje s informacemi, tabulkami, grafy a diagramy, účelně používá kalkulátor.

Informatika a výpočetní technika

Vyhledává informace v portálech, knihovnách a databázích, ověřuje a posuzuje jejich validitu, závažnost a vzájemnou návaznost. Využívá moderní komunikační technologie, informační zdroje a software v souladu se zákony o duševním vlastnictví a autorském právu. Ovládá práci s textovými, tabulkovými a grafickými editory, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla. Chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím, uplatňuje antivirovou ochranu dat, poučeně reaguje v případě poruch.

Fyzika

K popisu běžných situací využívá základní systém poznatků, pojmů, teorií a fyzikálních modelů. Ke komunikaci využívá fyzikální terminologii, symboliku a odpovídající matematické a grafické prostředky, své myšlenky formuluje písemně i ústně. Při řešení úloh s fyzikální tematikou postupuje podle logických, fyzikálních a matematických postupů. V případě potřeby aktivně využívá tabulky, učebnice, internet. Provádí fyzikální pokusy a měření, výsledky posuzuje a stanovuje závěry.

Chemie

Uvědomuje si užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Objektivně a spolehlivě pozoruje a experimentuje, vyvozené závěry ústně i písemně interpretuje. Rozlišuje příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Pracuje podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi, reaguje správně při haváriích s únikem nebezpečných látek a poskytne první pomoc při úrazech s nebezpečnými látkami.

Zeměpis

Osvojí si zeměpisný jazyk, orientuje se ve světadílech a státech, porozumí fyzickogeografickým a socioekonomickým jevům v prostoru a čase. Pracuje s informacemi, atlasem, tabulkami, grafy. Globálně propojuje poznatky společenské i přírodní. Vyvozuje závěry, kriticky porovnává se skutečností.

Biologie

Uvědomuje si užitečnost přírodovědných poznatků. Některé z poznatků je schopen aplikovat v praktickém životě. Orientuje se v základech buněčné biologie, botaniky, zoologie, biologie člověka a ekologie. Chápe základní principy fungování živých organizmů. V situacích ohrožujících zdraví či život člověka je schopen poskytnout první pomoc v míře odpovídající jeho aktuálnímu psychickému a fyzickému stavu.

Dějepis

Pracuje s různými informačními zdroji, používá historické termíny a snaží se srovnávat informace o minulosti lidské společnosti se současnými společenskými jevy. Pokouší se vyvozovat obecné postupy plynoucí ze získaných informací a uvědomuje si nenahraditelnou hodnotu a význam historického odkazu i jeho multikulturní charakter.

Občanská výchova

Třídí, porovnává a zobecňuje poznatky z jednotlivých předmětů a propojuje je s praktickým životem. Využívá vědomostí a dovedností které získal ke správnému postupu při řešení problémů. Snaží se

výstižně a souvisle formulovat myšlenky a názory na aktuální společenská témata. Uvědomuje si hodnoty spolupráce, dovede poskytnout pomoc v případě potřeby. Orientuje se ve společenských normách a napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Hudební výchova

Podle individuálních dispozic se aktivně účastní hudebních i hudebně pohybových aktivit. Dodržuje zásady správného dýchání a hlasové hygieny. Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům (lidovým i autorským, českým i světovým, vážným i populárním).

Výtvarná výchova

Samostatně, nebo s mírnou nápomocí, realizuje tvůrčím způsobem své výtvarné myšlenky. Kreativně a zodpovědně přistupuje k hledání řešení zadaných úkolů. Student má povědomí o základní terminologii používané v předmětu výtvarná výchova a disponuje potřebnými pracovními a studijními návyky.

Tělesná výchova

Respektuje přijatá pravidla, jedná v duchu fair play. Přijímá odpovědnost za své zdraví, v případě potřeby poskytne první pomoc. Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti do zdravého životního stylu. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojené hry a soutěže. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovním etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěném ovzduší.

3.6 Organizace přijímacího řízení

Přijímání žáků ke studiu se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, vše ve znění pozdějších předpisů. Informace o vyhlášení přijímacího řízení a jeho podmínkách jsou zveřejňovány ve škole a na [www stránkách školy \(www.gypri.cz\)](http://www.gypri.cz). O přijetí žáka rozhoduje ředitel školy, o odvolání proti nepřijetí rozhoduje zřizovatel školy. Pro uchazeče jsou stanovena jednotná kritéria. Přijímací řízení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s doporučením pracovníků školského poradenského zařízení.

3.7 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, vše ve znění pozdějších předpisů. Informace o maturitní zkoušce jsou zveřejňovány ve škole a na [www stránkách školy \(www.gypri.cz\)](http://www.gypri.cz). Maturitní zkouška žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s doporučením pracovníků školského poradenského zařízení.

3.8 Výchovné a vzdělávací strategie

Při realizaci vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů se uplatňují různé typy vyučovacích technik: samostatná činnost žáků, práce ve skupinách, individuální či skupinové práce na projektech, dramatické ztvárnění modelové situace apod. Učitelé volí formy a metody výuky tak, aby respektovali charakter předmětu a probíraného učiva, ale také v maximální míře zohlednili věk, schopnosti a dovednosti žáků. Nedílnou součástí vzdělávání je i využití nabytých dovedností v praktickém životě, např. v rámci širokého spektra mimoškolní činnosti.

Pro dosažení potřebné úrovně klíčových kompetencí učitelé volí různé výchovné a vzdělávací

strategie.

1. Pro dosažení **klíčové kompetence k učení** učitel:

- motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi (pokud je to možné, umožní žákům, aby si platnost jeho tvrzení mohli ověřit sami)
- zařazuje do výuky práci s odbornými časopisy, literaturou (i cizojazyčnou) a internetem
- vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů
- zařazuje do vyučování práci s chybou, vede žáky k odhalování záměrných chyb ve výkladu
- při hodnocení žákova výkonu zdůrazňuje především pozitiva

2. Pro dosažení **klíčové kompetence k řešení problémů** učitel:

- vyžaduje po žácích, aby vlastními slovy vysvětlili, jak pochopili zadaný úkol
- vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů, např. matematiky v přírodních vědách, fyziky v zeměpise, českého jazyka v cizích jazycích atd.
- podporuje žáky při hledání různých postupů řešení zadaných úloh
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a vede je k vyloučení možné chyby, např. ověřováním výsledku
- nabádá žáky k opakovanému hledání správného postupu řešení, jestliže předchozí nevedly k cíli
- vede žáky k používání specifických výrazových prostředků, které pomáhají zjednodušit řešený problém, např. náčrtek, diagram, vzorec atd.
- využívá samostatné práce či laboratorního cvičení k tomu, aby si žáci nacvičili rozebírání problému a stanovení cíle práce

3. Pro dosažení **klíčové kompetence komunikativní** učitel:

- zařazuje samostatná vystoupení žáků (referáty, prezentace, recitace, soutěže, apod.)
- vyžaduje po žácích věcnou argumentaci při referátech, odpovědích na dotazy
- při práci s textem vede žáky k rozlišování podstatných a zavádějících informací
- rozvíjí u žáků komunikativní dovednosti řízenou diskusí k učivu
- vede žáky k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků
- vyžaduje po žácích používání správné (přesné) terminologie při komentáři vlastních úvah a prací
- podporuje vhodný zásah žáků do výkladu (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje

4. Pro dosažení **klíčové kompetence sociální a personální** učitel:

- využívá v hodinách skupinovou práci
- umožňuje žákům vyjádřit vlastní stanovisko (i opačné)
- vede žáky k tomu, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali
- vyhledává a podporuje talenty mezi žáky pomocí školních nebo celostátních soutěží
- vede žáky k hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních žáků
- klade důraz na pomoc slabším žákům
- vyžaduje od žáků dodržování stanovených pravidel, např. školního řádu, řádů učeben apod.
- prezentuje osobní zájem o vyučovaný předmět

5. Pro dosažení **klíčové kompetence občanské** učitel:

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
- využívá domácí přípravu ve vyučovacích hodinách
- vede žáky k hodnocení výkonů druhých
- volí vhodnou tematiku pro referáty
- využívá ve výuce řízené diskuse k učivu, které souvisí s aktuálními problémy

6. Pro dosažení **klíčové kompetence pracovní** učitel:

- zařazuje práci s technikou a různými materiály (např. laboratorní cvičení)

- vede žáky ke stanovení vlastního postupu práce, kontrole výsledků a hodnocení výsledků
- seznamuje žáky se světem práce (např. exkurze, besedy s odborníky)
- při práci ve skupinách vede žáky ke společnému hledání efektivního řešení problému

Výchovné a vzdělávací strategie pro dosažení klíčových kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a klíčových kompetencí stanovených na úrovni Školního vzdělávacího programu jsou podrobněji rozpracovány v charakteristikách jednotlivých vyučovacích předmětů.

3.9 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Vzdělávání se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo jsou poskytována nad rámec individuálních pedagogických a organizačních opatření spojených se vzděláváním ostatních žáků a při dodržování dalších podmínek. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb, zjišťování míry podpůrných opatření a posuzování možností žáků při vzdělávání škola spolupracuje po souhlasu rodičů nebo zákonných zástupců žáka s odbornými pracovníky školských poradenských pracovišť.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními I. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od II. stupně podkladem pro tvorbu Individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacích předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit např. metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. PLPP obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje nejpозději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření.

IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacích předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. IVP zpracovává škola pro žáka od II. stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP obsahuje mimo jiné údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení dvakrát ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Přijímací řízení a maturitní zkouška žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhají v souladu s doporučení pracovníků školského poradenského zařízení.

Obecné aktivity školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- individuální integrace do běžné třídy;
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení při přijímacím řízení, v průběhu celého studia a při maturitní zkoušce;
- zajištění individuálního přístupu k žákům v průběhu celého studia;
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu na základě spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, podle doporučení školského poradenského zařízení, případně ve spolupráci

- s odborníky z jiných resortů;
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení při hodnocení výsledků vzdělávání;
- nadstandardní péče výchovného poradce;
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a úřadem práce;
- konzultační hodiny všech vyučujících mimo vyučování;
- další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- úprava dalších podmínek, které bude škola schopna zajistit.

U žáků se sociálním znevýhodněním, tj. žáků, kteří pocházejí ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí, škola umožňuje:

- konzultace v hodinách mimo vyučování;
- konzultace s psychologem školského poradenského zařízení v případě ohrožení žáků sociálně patologickými jevy;
- finanční pomoc při návštěvách kulturních nebo sportovních zařízení z rozpočtu GYPRI, o.p.s. (po schválení správní radou společnosti);
- další aktivity vedoucí k maximálnímu zapojení těchto žáků do života školy.

3.10 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Studium na gymnáziu volí nejčastěji žáci nadprůměrní nebo výrazně nadprůměrní, kteří se obvykle snadno a rychle učí. Určité procento žáků má mimořádné nadání. Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními I. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování Plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními od II. stupně podkladem pro tvorbu Individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. PLPP škola vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

K zabezpečení rozvoje nadaných a mimořádně nadaných žáků je kladen důraz především na:

- využívání metod a forem výuky, v nichž je preferován individuální přístup;
- mimořádně vysokou a všestrannou nabídku volitelných předmětů;
- prohloubení, rozšíření a obohacení učiva (tzv. enrichment);
- podporu účasti žáků na soutěžích a olympiádách;

- podporu účasti ve SOČ, AMAVET aj.;
- veřejnou prezentaci prací SOČ v rámci školního kola, případně veřejnou prezentaci ročníkových prací;
- spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a s dalšími odborníky;
- využívání možností individuálních konzultací;
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu na základě spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, podle doporučení školského poradenského zařízení, případně ve spolupráci s odborníky z jiných resortů;
- doporučení rodičům nebo zákonným zástupcům nadaných žáků, aby jejich děti využívaly adekvátních mimoškolních aktivit;
- možnost účastnit se výuky zvoleného předmětu napříč ročníky;
- využití nabídky vysokých škol k účasti žáků na speciálních seminářích;
- spolupráci s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka v případě doporučení využít nabídky vysokých škol k prázdninovým pobytům pro nadané žáky;
- veřejné oceňování výsledků mimořádně nadaných žáků;
- finanční pomoc při účasti na soutěžích nebo soustředěních z rozpočtu GYPRI, o.p.s. (po schválení správní radou společnosti).

3.11 Prevence sociálně patologických jevů

Předcházení sociálně patologickým jevům v chování a jednání žáků je věnována zvýšená pozornost. Součástí Plánu práce školy je i Program proti šikanování a Minimální preventivní program, které jsou každoročně vypracovávány metodikem preventivních aktivit ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními vyučujícími školy. Všichni vyučující se také podílejí na realizaci této strategie.

Hlavním cílem Školní preventivní strategie je vést žáky k osvojení pozitivního sociálního chování, k rozvoji jejich osobnosti, k výchově ke zdravému způsobu života a obecně ke zlepšení sociálního klimatu ve škole. Proto také při realizaci Školní preventivní strategie využívají učitelé aktivity, které vedou k potírání především těchto činností:

- alkoholismu, kouření, drogové závislosti;
- kriminality a delikvence;
- závislosti na virtuálních drogách (počítač, televize);
- záškoláctví;
- šikanování, projevů brutality, vandalismu;
- xenofobie, rasismu, intolerance, antisemitismu.

Cílem Školní preventivní strategie je:

- trvale pokládat základy k osvojení zdravého životního stylu, pozitivních postojů a dovedností žáků;
- dlouhodobě a komplexně působit na žáky v oblasti primární prevence;
- zaměřit se na strategii potírání virtuálních drog;
- využívat kreativity žáků k aktivnímu trávení volného času;
- potírat jakékoliv projevy šikany, brutality, vandalismu;
- prevence a postih záškoláctví (neomluvená absence);
- klást důraz na tradici školy.

Konkrétní aktivity a formy práce jsou pro daný školní rok rozpracovány ve výše jmenovaném dokumentu školy.

3.12 Průřezová témata

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou

problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Oblasti průřezových témat pro základní vzdělávání:

- Výchova demokratického občana
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

S ohledem na podmínky stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání pro nižší gymnázia jsou ve Školním vzdělávacím programu školy realizována průřezová témata tak, aby v maximální míře odpovídala vzdělávacímu obsahu vyučovacích předmětů v daných ročnících. Pro realizaci a výstupy průřezových témat jsou voleny takové formy, při nichž je dosaženo dostatečné pestrosti nejen po žáky, ale také pro učitele.

Začlenění průřezových témat do výuky:

1. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA		zad. předmět	ročník	forma realizace, výstup
1.1	Občanská společnost a škola	Ov	Prima	integrace do předmětu
1.2	Občan, občanská společnost a stát	Ov	Prima	integrace do předmětu
1.3	Občan, občanská společnost a stát	Ov	Tercie	projekt Lidská práva
1.4	Formy participace občanů v politickém životě	Ov	Tercie	projekt Demokratické volby
1.5	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ov	Tercie	integrace do předmětu

2. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA		zad. předmět	ročník	forma realizace, výstup
2.1	Komunikace	Vv	Sekunda	projekt Člověk mezi lidmi

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH		zad. předmět	ročník	forma realizace, výstup
3.1	Evropa a svět nás zajímá	Z	Sekunda	integrace do předmětů (portfolio)

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA		zad. předmět	ročník	forma realizace, výstup
4.1	Etnický původ	Z	Kvarta	projekt Odkud přicházíme a kam směřujeme

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		zad. předmět	ročník	forma realizace, výstup
5.1	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ch	Kvarta	projekt Člověk a životní prostředí

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		zad. předmět	ročník	forma realizace, výstup
6.1	Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu	Ivt	Prima	projekt Náš výlet

Poznámky k průřezovým tématům

- průřezová témata jsou více rozpracována v samostatné příloze č. 1 Školního vzdělávacího programu školy pro nižší gymnázium
- v průběhu vzdělávání na nižším gymnáziu jsou realizovány všechny tematické okruhy průřezového téma Výchova demokratického občana

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu nižší stupeň víceletého gymnázia

Předmět		Vzdělávací obor v RVP ZV	prima	sekunda	tercie	kvarta	Celkem za předmět
Čj	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16
Aj	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	3	3	3	12
Cj	Cizí jazyk 2	Další cizí jazyk		2	3	3	8
M	Matematika	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	16
Ivt	Informatika a výp. technika	Informační a komunikační technologie Využití digitálních technologií	1 1			2	4
D	Dějepis	Dějepis	2,5	2	3		7,5
Ov	Občanská výchova	Výchova k občanství Svět práce Výchova ke zdraví	1,5 0,5	0,5 0,5	2	1 1	7
F	Fyzika	Fyzika Práce s laboratorní technikou	1	2	2	1 1	7
Ch	Chemie	Chemie Práce s laboratorní technikou		2	2	1 1	6
Bi	Biologie	Přírodopis Práce s laboratorní technikou Výchova ke zdraví	1 0,5	1,5 1 0,5	2	1 1	8,5
Z	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	8
Hv	Hudební výchova	Hudební výchova	2				10
Vv	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	2	2	
Tv	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
VP	Volitelný předmět	Volitelné předměty		1	1	2	4
celkem za ročník:			28	30	32	32	122

4.2 Poznámky k učebnímu plánu pro nižší gymnázium

- Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Cizí jazyk 2** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Hodinová dotace je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. Žáci si mohou volit z nabídky Německý jazyk, Francouzský jazyk a Ruský jazyk.
- Vyučovací předmět **Matematika** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Informatika a výpočetní technika** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie a vzdělávací obsah tematické okruhu Využití digitálních technologií z vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Dějepis** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Dějepis. Hodinová dotace je posílena o 1,5 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Občanská výchova** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství, část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací obsah tematické okruhu Svět práce z vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a 1 hodinu z vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Fyzika** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika a vzdělávací obsah tematické okruhu Práce s laboratorní technikou z vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Chemie** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie a vzdělávací obsah tematické okruhu Práce s laboratorní technikou z vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Biologie** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis, část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací obsah tematické okruhu Práce s laboratorní technikou z vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Hodinová dotace je posílena o 1 hodinu z vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a 2,5 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Zeměpis** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis a část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis. Hodinová dotace je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. V primě mají všichni žáci vyučovací předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova, od sekundy si pak zvolí jeden z vyučovacích předmětů Hudební výchova nebo Výtvarná výchova.
- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Žáci jsou v případě potřeby spojováni do skupin z různých tříd, vždy je však respektován věk žáků a jejich individuální vzdělávací potřeby.
- **Volitelné vyučovací předměty** jsou žákům nabízeny od sekundy. Hodinová dotace je 4 hodiny z disponibilní časové dotace.